

Informatie Kunstwerk

Titel: Radiomonument

Wijk:	Stratum
Toponiem:	Alberdingk Thijmlaan, In het Stadswandelpark
Kunstenaar:	Dirk Roosenburg (1887 - 1962) Albert (Albert Polydorus) Termote
Materiaal:	Brons
Jaar van plaatsing:	1936

Omschrijving

Gegoten bij Prowaseck Leiden. Reliëfs achterzijde: Nederlands Indiërs, graniet 142 x 98 x 2 cm, ongesigneerd: Hollanders, Graniet 142 x 98 x 2 cm, ongesigneerd. Architectuur: Baksteen/koper ca 550 x 1050 x 1000 cm. Opschriften achterzijde: Ter herinnering aan het feit dat vanuit deze gemeente /= Dank zij het vernuft van het Philipslaboratorium =/ de eerste radiophonische verbinding is tot stand/ gebracht tusschen het moederland en Ned.-Oost-Indie/ De Burgerij van Eindhoven: Linkerzijkant achter: Dirk Roosenburg Arch/ Albert Termote Sculpt: Rechts achter: eerste verbinding met Indië 11 maart 1972 eerste gesprek van H.M. Koningin Wilhelmina met Indië 1 juni 1927. Onthuld op 28 November 1936 door Prinses Juliana.

De eerste draadloze radioverbinding met Nederlands Oost-Indië via de ultra korte golf op 11 maart 1927, gevolgd door de radiotoespraak van koningin Wilhelmina op 1 juni daarop zijn voor de Augustijner pater H. Nieuwhof, leraar natuurkunde aan het Augustinianum en adviseur van de Katholieke Radio Vereniging, aanleiding het voorstel voor een blijvend monument te lanceren ter herinnering aan deze historische gebeurtenis. Een erecomité en uitvoerend comité onder voorzitterschap van K.L.H. van der Putt wordt gevormd en vanaf juni 1929 wordt in korte tijd een flink kapitaal door de Eindhovense burgerij bijeengebracht. Al in april 1930 wordt een nationale ideeënprijsvraag uitgeschreven en de jury onder voorzitterschap van de Delftse hoogleraar-beeldhouwer Willem Odé komt in oktober 1930 bijeen. Van de circa 15 inzendingen wordt het ontwerp onder motto 'Semper Tangens' bekroond. De naakte vrouwenfiguur brengt veel discussie teweeg en men vraagt zich af of dit ontwerp ook voor uitvoering voorgedragen moet worden. Een tweede en derde prijs worden niet toegekend, dus zonder 'Semper Tangens' zou de prijsvraag een mislukking zijn geworden. Bij opening van de naambrief blijken beeldhouwer Albert Termote en architect ir. Dirk Roosenburg de ontwerpers. Eerst in november 1931 krijgt Termote de definitieve opdracht. Dan verstrijken er jaren, met name omdat er over de locatie voor het monument geharrewar

is. Uiteindelijk wordt voor het Stadswandelpark gekozen waar tuinarchitect Tersteeg uit Naarden het in de parkaanleg inpast. Lange tijd is het beeld met een dekkleed afgedekt maar als dat in juni 1936 is verwijderd, schrijft het Eindhovens Dagblad zuur: '... Want deze horizontale nymf met haar opengesperden mond en haar wuivende haren werkt weinig monumentaal en als zij iets uitdrukt dan is het den gesymboliseerden alarmschreeuw, waarin geen sterveling zich verlustigen kan zomen als het een aesthetisch genot mag heeten in den opengesperden mond te kijken... al kunnen we den flapperenden lendendoek, die uit zedelijkheidsoverwegingen schijnt aangebracht, niet bewonderen, omdat zij door haar lijnen de gesuggereerde snelle vaart eer remt dan accentueert.'

Eindhoven moet geduld hebben want eerst op 28 november 1936 komt prinses Juliana naar Eindhoven om het monument te onthullen, terwijl haar verloofde prins Bernard de eerste steen legt voor de dr. A.F. Philips Sterrenwacht. de roepende vrouwenfiguur die een bewegelijk modelé heeft, is karakteristiek voor de werkwijze van de tijdens de Eerste Wereldoorlog uitgeweken Belg Albert Termote, Termote die een omvangrijk merendeels religieus oeuvre op zijn naam heeft staan, geniet vooral bekendheid door zijn ruitersstandbeelden van Willibrord en Sint-Martinus te Utrecht, Karel de Grote te Nijmegen en Corbulo in zijn woonplaats Voorburg. In Eindhoven heeft hij met Dirk Roosenburg samengewerkt in de bouwsculptuur Draggers van het licht aan het voormalige Philips hoofdkantoor aan de Emmasingel. Zijn Heilig Hart-/Goede Herdermonument uit 1937 bij het jubileum van pastoor Dijkman tot standgekomen, laat zien, hoe in de religieuze kunst het gangbare clichématige atelierwerk een eigentijds persoonlijk herkenbaar karakter krijgt.

